

100

[Handwritten signature]

uitgiftekantoor
1140 BRUSSEL 14

DHR. A. GUILLUY
NERM 35
3320 HOEGAARDEN

DRIEMAANDELIJKS 3/90

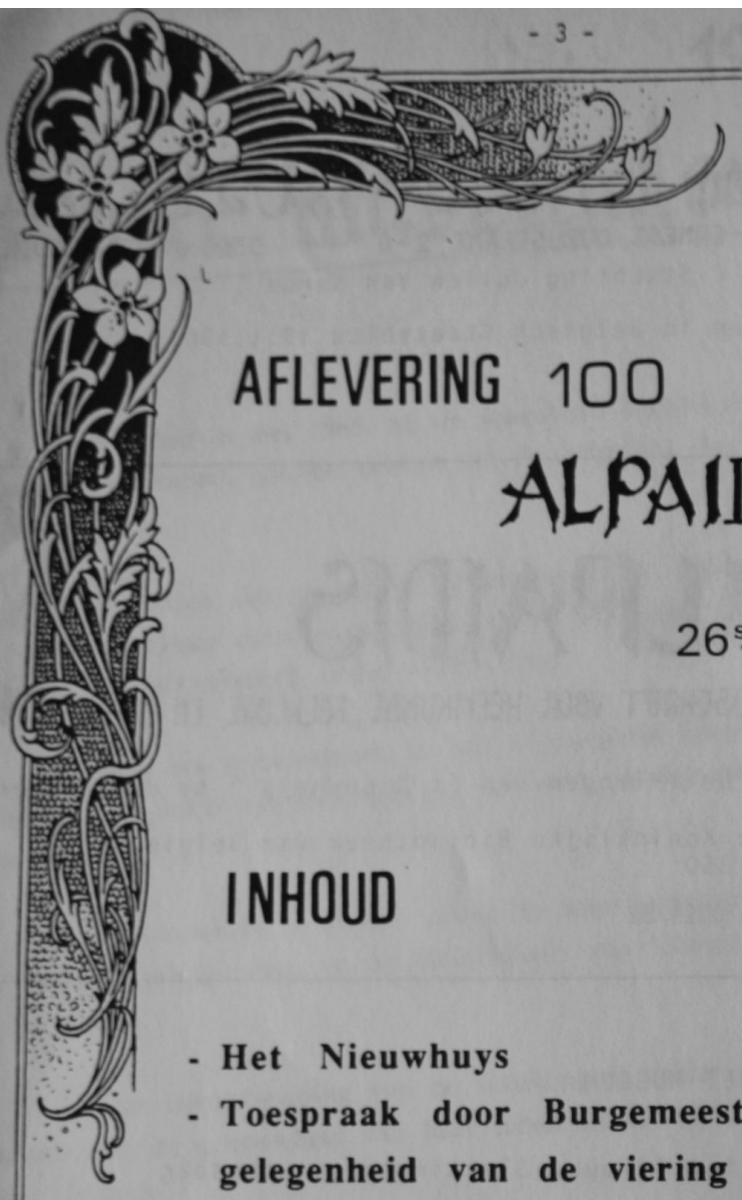
ALPAIDS

jubiläumnummer

TIJDSCHRIFT voor HEEMKUNDE
FOLKLORE en OUDHEIDKUNDE

Museum 't Nieuwhuys Hoegaarden

V.O. HUBERT VAN NERUM
MAQUISSTRAAT 44 1140 BRUSSEL

AFLEVERING 100

ALPAIDIS

26ste jaargang 1990

INHOUD

- Het Nieuwhuys
- Toespraak door Burgemeester Kerrijn ter gelegenheid van de viering 25 jaar Museum
- Van Gravin Alpaïdis tot Koning Boudewijn
- Viering 25 jaar Museum
- 25 jaar Museum-overzicht
- Uitgaven door 't Nieuwhuys van 1965 tot 1990
- Nieuwe uitgaven
- 1290 Hoegaarden krijgt zijn zegel
- Hoge en merkwaardige bezoekers aan 't Nieuwhuys

1965 - 1990

25 jaar museumleven

Wie had in mei 1965, bij de schuchtere opening van 't Nieuwhuys-museum, durven denken dat de instelling zo lang zou bestaan.

Sindsdien zijn er reeds 25 jaren verlopen, tijdens dewelke het museum talloze activiteiten bracht en te Hoegaarden het kultureel en folkloristisch leven wakker riep.

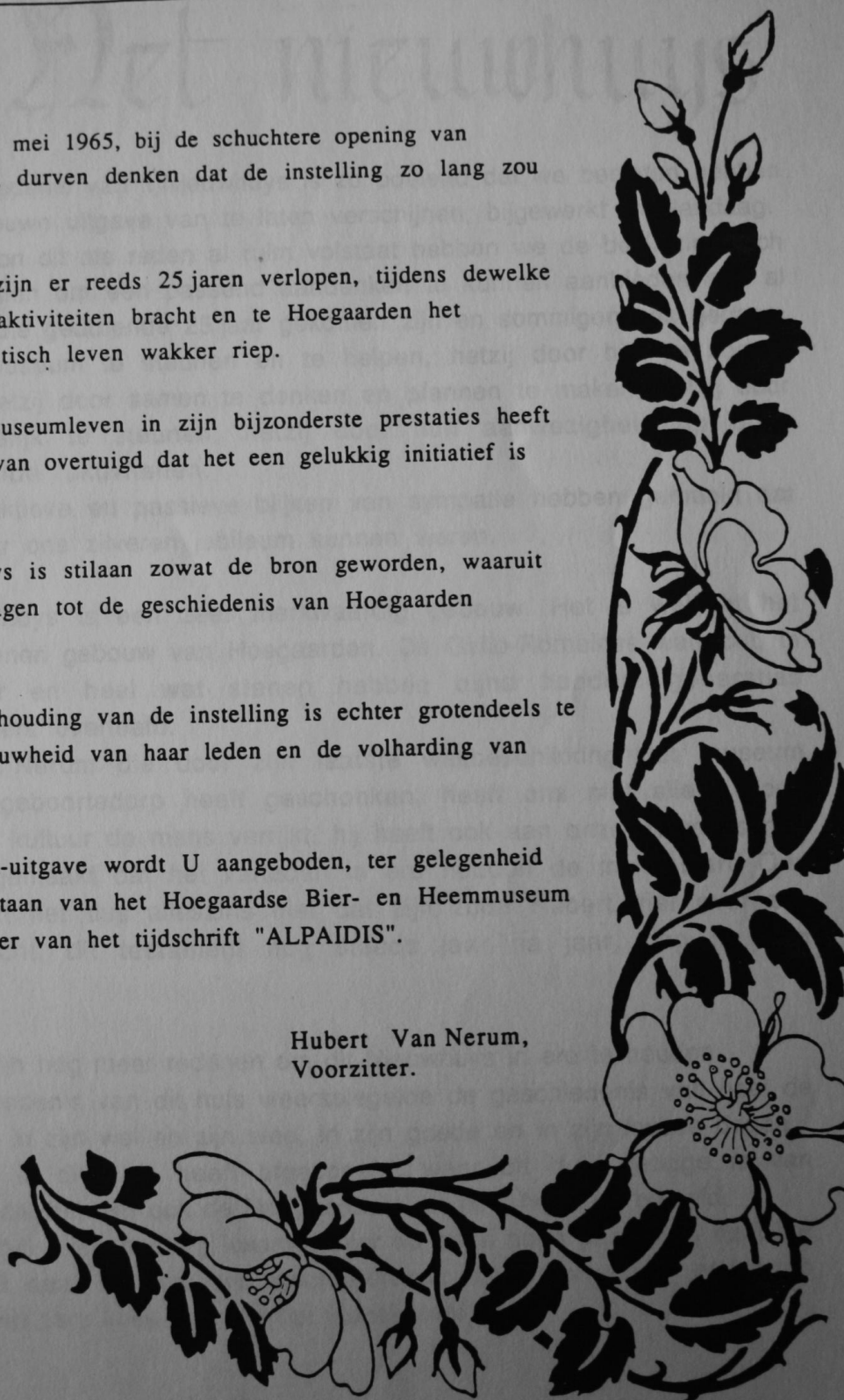
Wie het museumleven in zijn bijzonderste prestaties heeft gevolgd is er zeker van overtuigd dat het een gelukkig initiatief is geweest.

't Nieuwhuys is stilaan zowat de bron geworden, waaruit de veelvuldige bijdragen tot de geschiedenis van Hoegaarden opborrelden.

De instandhouding van de instelling is echter grotendeels te danken aan de getrouwheid van haar leden en de volharding van haar bestuur.

Deze extra-uitgave wordt U aangeboden, ter gelegenheid van het 25 jarig bestaan van het Hoegaardse Bier- en Heemmuseum en het 100ste nummer van het tijdschrift "ALPAIDIS".

Hubert Van Nerum,
Voorzitter.

Het nieuwhuys

De geschiedenis van 't Nieuwhuys is zo boeiend dat we besloten hebben er een nieuwe uitgave van te laten verschijnen, bijgewerkt tot vandaag. En ofschoon dit als reden al ruim volstaat hebben we de beslissing toch ook genomen om een passend aandenken te kunnen aanbieden aan al diegenen die gedurende 25 jaar gekomen zijn en sommigen ook gegaan, om het museum te steunen en te helpen, hetzij door hier te komen werken, hetzij door samen te denken en plannen te maken, hetzij door ons geldelijk te steunen, hetzij door hun aanwezigheid op onze verschillende activiteiten.

Al deze aktieve en passieve blijken van sympathie hebben gemaakt dat wij dit jaar ons zilveren jubileum kunnen vieren.

Dit Nieuwhuys is een zeer merkwaardig gebouw. Het is wellicht het oudste stenen gebouw van Hoegaarden. De Gallo-Romeinse waterput, in de kelder en heel wat stenen hebben bijna honderd generaties Hoegaardiërs overleefd.

Julien Van Nerum die door zijn laatste wilsbeschikking het museum aan zijn geboortedorp heeft geschonken, heeft ons niet alleen doen inzien dat kultuur de mens verrijkt, hij heeft ook aan onze gemeenschap duidelijk gemaakt dat het verleden in ere houden de mens siert. Ons verwondert het dus alleszins niet dat zijn zoon Hubert, fier over zijn voorgelacht, dit testament nog steeds jaar na jaar, dag na dag uitvoert.

Maar er zijn nog meer redenen om dit Nieuwhuys in ere te houden.

De geschiedenis van dit huis weerspiegelde de geschiedenis van heel de gemeente in zijn wel en zijn wee, in zijn goede en in zijn kwade dagen. Wat zich in dit huis heeft afgespeeld, waar dit huis getuige is van geweest, dat hebben ook de Hoegaardiërs en heel het dorp beleefd.

Als afspanning en herberg kwamen hier nu eens hoge gasten en heel het dorp keek naar 't Nieuwhuys, doortrekkende huurlingen vielen er binnen en heel het dorp keek neer op dat vulgair café.

In de Franse tijd was het Nieuwhuys de eigentijdse tempel van de progressieven boven en de conspirateurs beneden en men keek met vrees naar dit huis want de meeste van onze mensen waren behoudsgezind, en tijdens de laatste oorlog opereerde van hieruit het verzet en dan keken de meeste niet naar het Nieuwhuys, want zij mochten het niet weten.

Het Nieuwhuys was ook gemeentehuis. De dorpelingen kwamen er met hun dagelijkse problemen en de vroede vaderen bewezen van hieruit de hoogste dienst aan de gemeenschap: de politiek bedrijven.

Het Nieuwhuys is afgebrand, het is vernield geworden, delen zijn in de loop der tijden ingestort en storten in. Het heeft het lot gedeeld van de vele gebouwen in onze gemeente, maar het is en wordt steeds heropgebouwd.

Merkwaardig aan dit gebouw is ook dat heel wat Hoegaardse en Oud Hoegaardse families verbonden zijn geweest aan dit huis en in zijn functie van herberg kunnen we zeggen dat zowat iedereen hier eens over de vloer is gekomen.

De Hoegaardiërs van nu kunnen telkens wanneer zij hier het museum betreden met een kwasi zekerheid zeggen: "Onze voorvaderen hebben deze drempel ook overschreden".

Zo staat het Nieuwhuys hier nog in een meervoudige functie van museum, heemkring, vergaderruimte, tentoonstellingsplaats en taverne als getuige van het dorpsverleden,

als voorbeeld van voortdurende heropstanding,

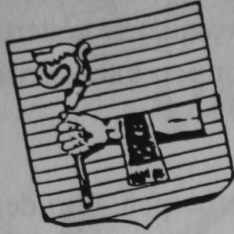
als monument van al onze voorvaderen,

als synthese van de Hoegaardier, voor alle nieuwe inwoners

als wegwijzer naar de toekomst voor elke jonge generatie,

als symbool van Hoegaarden voor het nageslacht.

De uitgave **"HET NIEUWHUYS TE HOEGAARDEN"** is te bekomen tegen de prijs van 120 fr. in het Nieuwhuys-museum of bij de bestuursleden.

toespraak door Burgemeester Kerrijn tergelegenheid van de viering 25 jaar museum

Wanneer wij hier vandaag samen zijn om het 25-jarig bestaan van het Museum 't Nieuwhuys plechtig te vieren, moet ik persoonlijk in de eerste plaats terugdenken aan de inhuldiging ervan, toen bij beeldopnamen voor de televisie mijn voorganger burgemeester Hettich het museum op een ongewone manier officieel geopend heeft.

Dit beeld is mij inderdaad steeds bijgebleven, daar het traditionele lint niet doorgeknipt werd met de schaar, maar er gebruik werd gemaakt van een speciaal mes in halve maan vorm, waarmee vader en gareelmaker Van Nerum zijn leder bewerkte, zodat het lint op een zeer originele manier werd doorgesneden.

Ondertussen zijn 25 jaar voorbij gegaan en het moet gezegd worden dat het bestuur van het museum voortdurend actief en bij de zaak is geweest. Wanneer er zich interne moeilijkheden of problemen voordeden werden deze onderling opgelost en niets heeft kunnen beletten dat de werking van het museum uitgegroeid is tot een hele waaier van activiteiten, waarvan wij deze met kulturele, geschiedkundige, toeristische en heemkundige inslag als voornaamste kunnen beschouwen.

Dank zij ernstig vorsingswerk en diepgaande studies, werden vele publikaties uitgewerkt en verspreid die niet alleen alle lof verdienen maar door hun degelijke inhoud, veel bijval en belangstelling hebben gekend. Op één aangelegenheid van dit alles wil ik toch even speciaal de nadruk leggen.

Al is het een feit dat iedereen belangstelt in de tijd die aan de zijne voorafging, dan is het evenzeer waar dat niet iedereen zich de moeite getroost om de geschiedenis van zijn stad of dorp te achterhalen en op papier te zetten en te illustreren met een resem van feitenmateriaal waardoor een karaktertrek of beeld van elke tijdsperiode wordt opgeroepen.

Aan dit alles werd hier op een voorbeeldige manier verholpen. Om de verdiensten van het verleden in het heden niet te laten teloorgaan maar met eigen middelen aan te vullen werd ten bate van de gemeente zelf een onbaatzuchtig werk gepresteerd, waarvoor wij inderdaad niet onverschillig kunnen blijven.

Het museum 't Nieuwhuys kan immers bogen op een groep onverdroten heemvorschers die zich uit pure liefde voor hun geboortedorp en geboortestreek hebben bezig gehouden met opzoekingen allerhande, met het nalezen van oude teksten die op onze gemeente betrekking hebben en dit gepaard aan het verzamelen van aanschouwelijk materiaal.

Alleen reeds voor het gepresteerde op dit vlak, zonder al het overige te willen minimaliseren, moeten wij U van harte danken en proficiat wensen met de eenvoudige vraag dit werk in de toekomst voort te zetten.

We weten dat het museum 't Nieuwhuys gedurende al de jaren van zijn bestaan een belangrijke rol heeft gespeeld in het dagelijks reilen en zeilen van onze gemeente en wij kunnen niet anders dan alle bestuursleden samen met hun voorzitter Hubert Van Nerum oprecht danken voor de jarenlange betoonde inzet en nooit afgevende volharding waarmee, om zo te zeggen, alle plannen en opties tot een goed einde werden gebracht.

Tot slot wil ik van mijn kant de wens en de hoop uitdrukken dat gedurende de komende jaren, ge uw taak met dezelfde wilskracht en opofferingsgeest zult verder zetten.

Wij weten allemaal dat U zelf, de gemeente en onze bevolking er alleen maar goed kan bij varen.

VAN

GRAVIN ALPAIDS TOT

Koning

BOUWEN

60 40

"ALPAIDIS" EN DE KONINGSVIERING

Van september 1990 tot juli 1991 viert het ganse land zijn Koning, ter herdenking van zijn 60ste verjaardag en zijn 40 jaar Koningschap.

Het Nieuwhuys-museum neemt actief aan deze Koningsfeesten deel, te weten:

- 15 september - Heropening van het Bier- en Heemmuseum, in het kader van de Koningsfeesten;
- 13 oktober tot 4 november - Tentoonstelling sculpturen en aquarellen, als hulde aan de Koning;
- 10 november tot 3 februari 1991 - Tentoonstelling "Zijne Majesteit" uit verkleefdheid aan de Dynastie;
- 1 februari 1991 - Optreden van de Muziekkapel der Gidsen te Hoegaarden als eerbetoon aan de Vorst.

Bij de vooropening van de tentoonstelling "Sculpturen en aquarellen" zal een geschenk voor de Koning, aan zijn vertegenwoordiger worden overhandigd.

Zulks gebeurde reeds in 1981 bij de tentoonstelling "150 jaar Belgische Dynastie" toen het museum de Grootmaarschalk, een perkament schonk bestemd voor de Koning, waarop de afstamming van de Vorst uit Gravin Alpaïdis stond uitgewerkt.

De Koning en het Hof stelden dit perkament zo danig op prijs, dat het in een speciale stand werd geplaatst op het Koninklijk Paleis te Brussel, tijdens de aldaar ingerichte tentoonstelling "Wij, Koning der Belgen".

Deze schenking werd ook vermeld in het boek bij deze gelegenheid in 1981 uitgegeven en getiteld "Wij, Koning der Belgen".

En tenslotte stuurde de Vorst een hartelijke brief van dank aan 't Nieuwhuys-museum, wjl zijn voorzitter door de Grootmaarschalk op het Paleis werd ontvangen en er samen Hoegaards bier dronk, op de gezondheid van de Koning (zie Kultuurkrant nrs 18 en 19, bijvoegsel aan Alpaïdis 63 en 64).

Om nu aan te tonen, hoe Koning Boudewijn I uit Gravin Alpaïdis stamt en hoe sommige Hoegaardiërs verre verwantschapsbanden hebben met onze Vorst, volgt hieronder een stamboomfragment.

Gravin ALPAIDIS VAN HOEGAARDEN

x Godefroy I, Heer van Rumigny + 964
Graaf in Henegau 958 en O/Hertog van Neder-Lotharingen 959

ARNOUUL I

Heer van Rumigny en Florennes + 1010
x Ermentrude van Ardenne

GODEFRUY III (de Kale)

Heer van Rumigny en Florennes + rond 1050
Versloeg Lambert van Leuven in 1015 te Florennes
x Gisèle ?

GODEFRUY IV (de Woeste)

Heer van Rumigny en Florennes + 1079
x Hedwige van Roucy

NICOLAS I

Heer van Rumigny + 1070

NICOLAS II

Heer van Rumigny *ca 1153
Nam deel aan 2° Kruistocht 1147
x Alix van Henegau + ca 1150

ERMENGARDE

+ rond 1080
x Gothelo, Heer van Montaigu + 1064

DOCHTER

x Thomas I, Heer van Coucy, Marie, La Fère
en Vervins.
Graaf van Amiens en Baron van Boves 1096

N I C O L A S I I I

° ca 1115 + 1175
Heer van Rumigny, Florennes en Chièvres
Pair van Henegouwen
Vergezelde zijn vader bij de 2° Kruistocht
x Eva, Vrouwe van Chièvres

J U L I E N N E V A N R U M I G N Y

° 1171 + 1211
x Renaud van Rosoy, Heer van Beauvergnies en Chaumont

A L I X V A N R O O Y

+ rond 1197
x Wauthier van Dendermonde
Voogd van St. Baafs

M A C H T E L D V A N D E N D E R M O N D E

Voogdes van St. Baafs
x 1203 Willem II, Hertog van Bethune, Richebourg en Waasten

R O B E R T I I I

Heer van Bethune en Dendermonde
Voogd van Atrecht en St. Baafs
x Isabelle van Morialmé, Dame van Belle en Belloeuil

E N G U E R R A N D I I

Heer van Coucy, Marle, Vervins en La Fère
x Agnes van Beaugency

R A O U L

Heer van Coucy, Marle, La Fère en Vervins +1191
x Agnes van Henegouwen

Y O L A N D E

+ 1222 x 1184 Robert II
Graaf van Dreux en Le Perche
Heer van Braine + 1218

R O B E R T I I I

Graaf van Dreux en Le Perche
Baron van Braine + 1233
x Eleonore, Vrouwe van Valery

Y O L A N D E V A N D R E U X

+ 1255
x Hugues IV, Hertog van Boergondie + 1272

N I C O L A S I I I

o ca 1115 + 1175
Heer van Rumigny, Florennes en Chièvres
Pair van Henegouwen
Vergezelde zijn vader bij de 2° Kruistocht
x Eva, Vrouwe van Chièvres

J U L I E N N E V A N R U M I G N Y

o 1171 + 1211
x Renaud van Rosoy, Heer van Beauvergnies en Chaumont

A L I X V A N R O O Y

+ rond 1197
x Wauthier van Dendermonde
Voogd van St. Baafs

M A C H T E L D V A N D E N D E R M O N D E

Voogdes van St. Baafs
x 1203 Willem II, Hertog van Bethune, Richebourg en Waasten

R O B E R T I I I

Heer van Bethune en Dendermonde
Voogd van Atrecht en St. Baafs
x Isabelle van Morialmé, Dame van Belle en Belloeuil

E N G U E R R A N D I I

Heer van Coucy, Marle, Vervins en La Fère
x Agnes van Beaugency

R A O U L

Heer van Coucy, Marle, La Fère en Vervins +1191
x Agnes van Henegouwen

Y O L A N D E

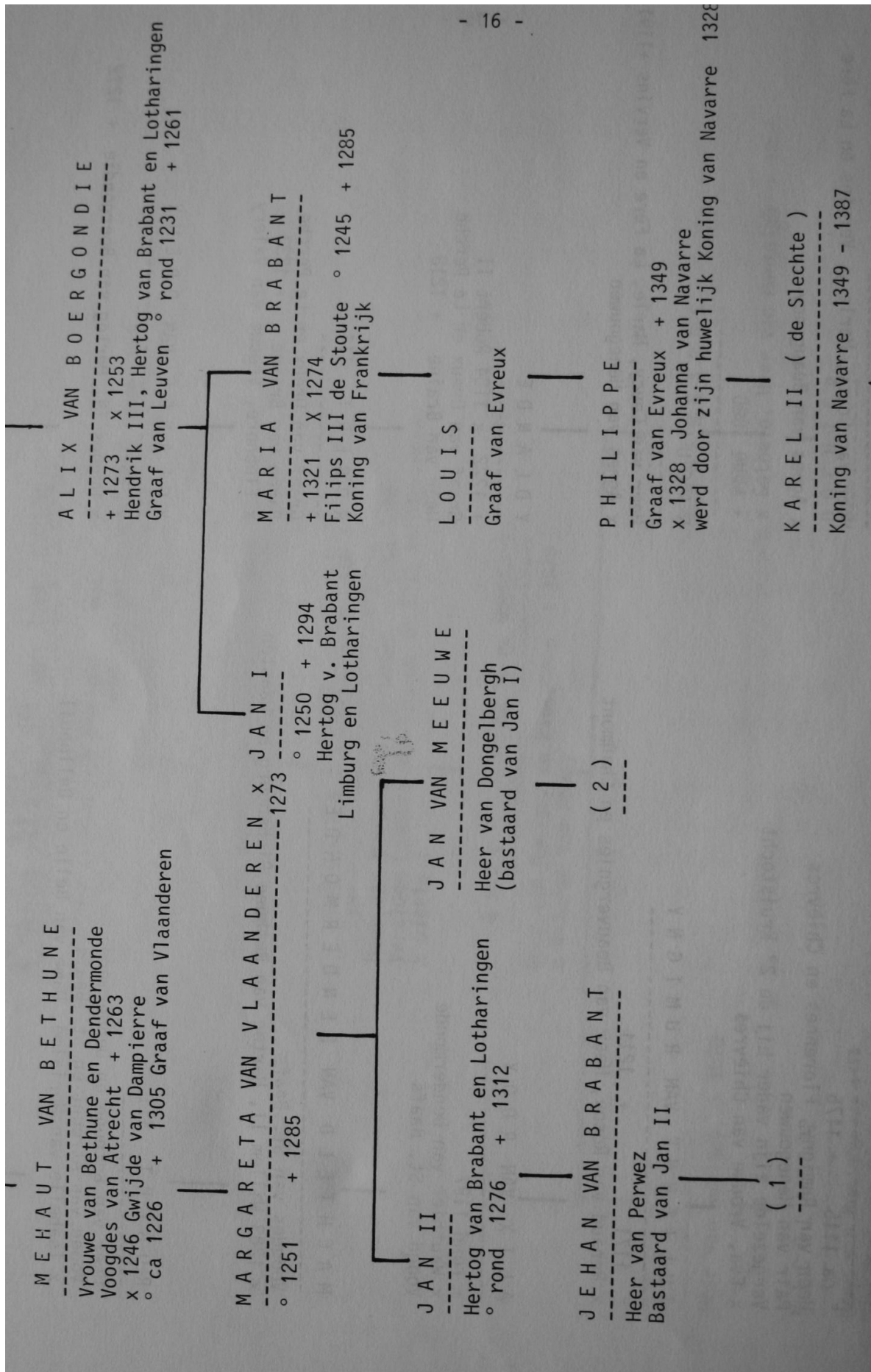
+ 1222 x 1184 Robert II
Graaf van Dreux en Le Perche
Heer van Braine + 1218

R O B E R T I I I

Graaf van Dreux en Le Perche
Baron van Braine + 1233
x Eleonore, Vrouwe van Valery

Y O L A N D E V A N D R E U X

+ 1255
x Hugues IV, Hertog van Boergondie + 1272

(1) Uit hem sproten de Hoegaardse families:
Collaert, Dotremont, Dodion, Caubergs en hun
nakomelingen, waaronder familietakken:
Larock, Meeus, Stockmans, Fourie, Van Nerum, Cipers e.a.

(2) Waaruit voortsproten de families:
Nijs, Dewaelheyns en hun afstamming

Zie hiervoor " De Hoegaardse Karolingers "
te bekomen in 't Nieuwhuys-museum

K A R E L III (de Edele)

Koning van Navarre 1387 - 1425

B I A N C A VAN N A V A R R E

x Jan II, Koning van Navarre 1425 - 1479

E L E O N O R A

Koningin van Navarre 1479
x Gaston IV van Foix ° 1436 + 1472

G A S T O N VAN F O I X

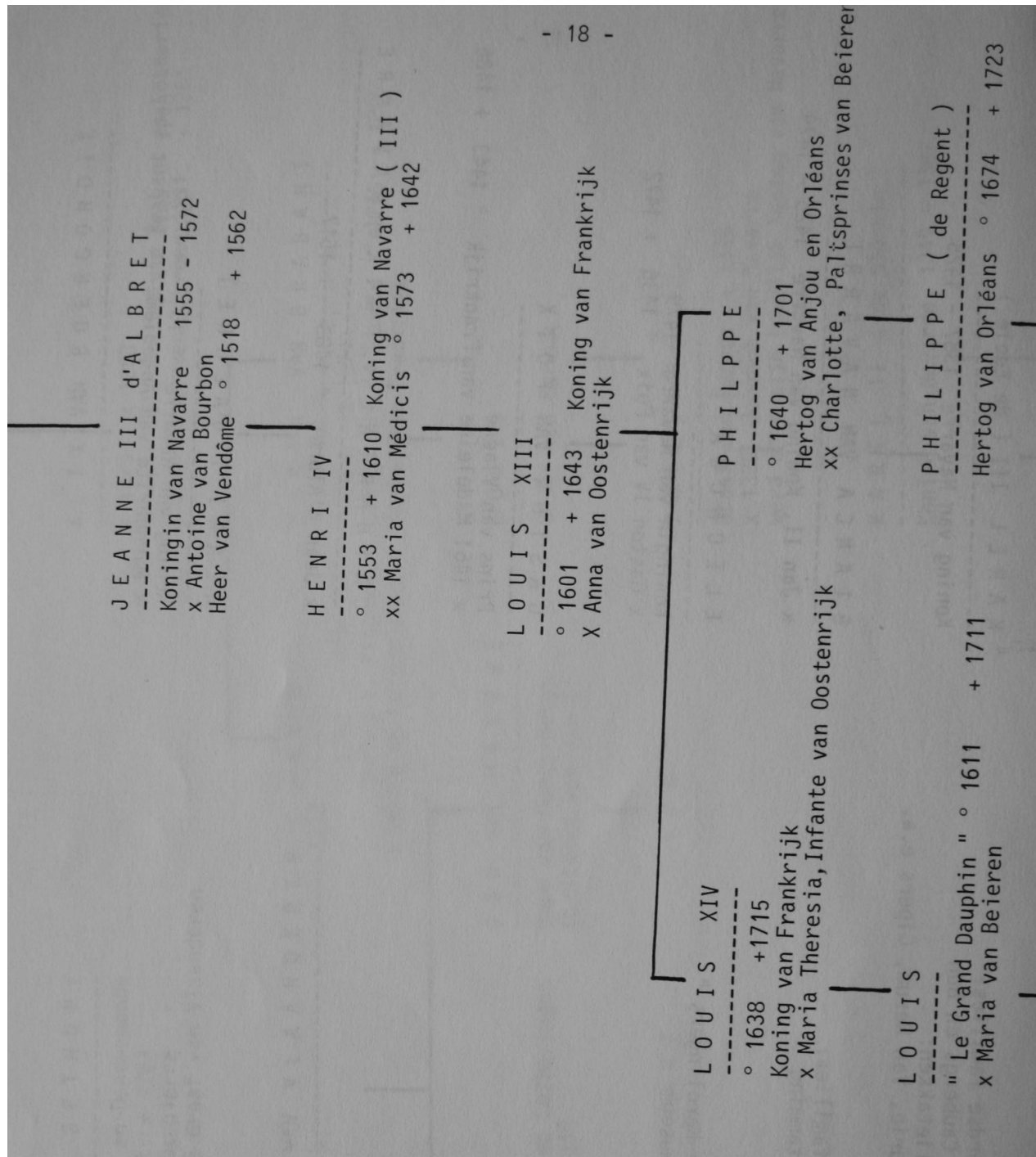
Prins van Viane
x 1461 Madeleine van Frankrijk ° 1443 + 1486

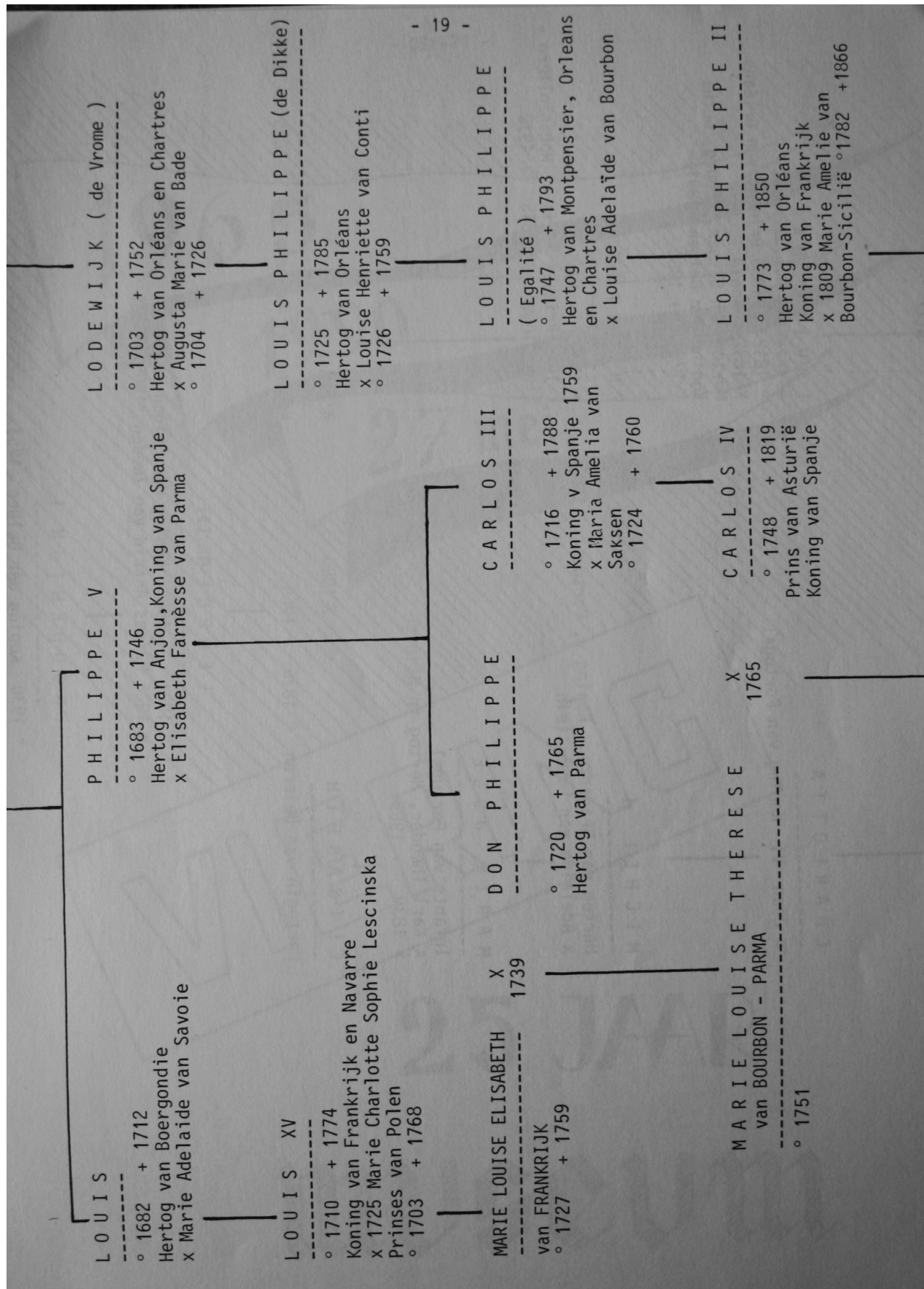
C A T H A R I N E v. F O I X en N A V A R R E

x Jean d'Albret ° 1483 + 1517

H E N R I I d' A L B R E T

Koning van Navarre ° 1517 + 1555
x Marguerite van Angoulême ° 1492 + 1549

(1)

CHARLOTTA

x Juan VI Koning van Portugal

MICHEL I

Hertog van Bragance - Koning v. Portugal +1866
x Adelaide van Löwenstein

MARIE JOSE

Infante van Portugal
x Karl Theodor, Hertog in Beieren
° 1839 + 1909

ELISABETH

Hertogin van Beieren ° 1876 + 1965

x 1900

LEOPOLD III

° 1901 + 1983 Koning der Belgen 1934
x 1926 Prinses Astrid van Zweden °1905 +1935

BOUDEWIJN I

° 1930 Koning der Belgen 1951

(2)

LOUISE MARIE

° 1812 +1850 Prinses van Orléans
x 1832 Leopold I
Hertog van Saksen, Coburg, Gotha
Koning der Belgen 1831
° 1790 + 1865

PHILIPPE

° 1837 + 1905
x 1867 Prinses Maria v. Hohenzollern -
Sigmaringen ° 1845 + 1912

ALBERT I

° Koning der Belgen 1909 ° 1875 + 1934

1965

1990

27 mei

VIERING

25 JAAR

museum

400.000 bezoekers voor museum 't Nieuwhuis

HIER TIENEN 31/5/90

DE PERS OVER 't museum

Het Hoegaardse museum 't Nieuwhuis vierde zijn 25ste verjaardag op een passende manier, met een echte Hoegaardse.

De geschiedenis van 't Nieuwhuis gaat eigenlijk terug tot in de Romeinse periode. In latere tijden werd het huidige gebouw opgericht, dat onder meer als afspanning heeft gediend. Er is in Hoegaarden waarschijnlijk geen ander gebouw te vinden waar zoveel geschiedenis werd geschreven. Wie er het fijne wil van weten, kan voor 120 fr. zich de geschiedenis van 't Nieuwhuis aanschaffen.

Dat kan best in het museum zelf.

De man, die aan de basis lag van het ontstaan van 't Nieuwhuis, was Julien van Nerum. Julien werd te Hoegaarden geboren op 18 december 1881 en sproot uit een van de 5 generaties, die te Hoegaarden gedurende twee eeuwen alle teugels in handen hielden en aan hun nakomelingen een familiecultus nalieten, die heden ten dage nog steeds in ere wordt gehouden.

Zijn innige betrachting en laatste wilsbeschikking was om aan de hand van een uitgebreid familie-archief, na zijn dood aan Hoegaarden een heemkundig museum op te richten.

Het is zijn zoon Hubert, die de wens van zijn vader verwezenlijkte. Hubert van Nerum is trouwens nog steeds een van de actiefste leden van het bestuur van het museum.

Nieuwhuysmuseum Hoegaarden viert 25-jarig bestaan

HOEGAARDEN — Het Nieuwhuysmuseum van Hoegaarden bracht een reeks feestelijkheden op gang naar aanleiding van het 25-jarig bestaan. Het bestuur prezenteerde tijdens het voorbije weekenda een boek waarin voorzitter-stichter Hubert Van Nerum een brok geschiedenis neerschreef over 't Nieuwhuys op de hoek van de Tiensestraat en de Ourystraat. De viering gaat voort in september met de opening van een biermuseum.

Maurice Dodion verzamelde heel wat informatie om 'De geschiedenis van 't Nieuwhuys' — het boek kost 120 fr. — te stofferen. Opzoeker en auteur kwamen tot de konklusie dat het Nieuwhuys het oudste gebouw van Hoegaarden is. De Gallo-Romeinse waterput en kelder wijzen dat aan.

"De geschiedenis van het huis is de geschiedenis van heel Hoegaarden," vertelde

Hoegaarden — Het Dodion. "Er verbleven hoge van gasten in de afspanning, maar ook legerbenden hielden er halt. Het brandde af, werd vernield, was verwaarloosd en stortte in. Maar het verrees telkens uit puin en as." Thans doet het Nieuwhuys dienst als museum, taverne en expogebouw. Het blijft een toeverlaat voor het dorpsleven, een symbool van het verleden voor het nageslacht en, voor Dodion, een wegwijzer naar de toekomst.

Het heemkundig museum telt 455 leden en krijgt jaarlijks zowat 20.000 bezoekers over de dorpel. Het werd in 1965 gesticht door Julien Van Nerum, de vader van huidig voorzitter Hubert. Julien was een zadel- en gareldmaker en had zijn werkplaats in 't Nieuwhuys. Hij was actief in menige vereniging en richtte de gilde van de Vijf Geslachten van Hoegaarden weer op. Julien verongelukte in 1963 in Tiennen. Zoon Hubert voerde zijn laatste wilsbeschikking uit: Hoegaarden een heemkundig

museum schenken.

Door toedoen van het museum lezen de Hoegaarders nu in drie tijdschriften over de eigen gemeente: Alpaidis, Familieschoon en 't Moutstockje. Sekretaris Etienne Grooten kondigde tegen september ook nog de uitgave aan van boeken over het Schrikbewind in Hoegaarden tijdens de Hollandse periode en de gemeentepolitiek vanaf 1830.

Het museum brengt zo zijn aantal heemkundige uitgaven op 34. Nog in september vindt de inhuldiging plaats van een biermuseum. Men is dan klaar met de restauratie van de Gallo-Romeinse kelder van 't Nieuwhuys en samen met het gemeentebestuur vindt dan de inhuldiging plaats van de Struysvogel in het gemeentelijke sportdomein aan de Tiensestraat. Het gaat om een steen uit 1762 die in de muur prijkt van het afgebroken pachthof dat rechtover het rusthuis stond.

25 jaar museum werd afge-

ronde met een optreden van dansgroep De Brouwerjes en de overhandiging van een geschenk aan de 400.000ste museumbezoeker. Voor Jeanne Sterckx uit de Stoopenstraat Hoegaards bier. (BE)

Maurice Dodion, Etienne Grooten en Hubert Van Nerum leiden de feestelijkheden naar aanleiding van 25 jaar Nieuwhuysmuseum in Hoegaarden. (Foto COL)

Van Romeinse afspanning tot Hoegaards biermuseum

HOEGAARDEN. - Op 27 mei 1965 werd het «Museum Julien Van Nerum» plechtig geopend door de toenmalige prominenten van binnen en buiten de gemeente. Drie plaatsen en de historische kelder werden als heemkundige, folkloristische en oudheidkundige tentoonstellingszalen ingericht en voor het publiek toegankelijk gemaakt. Vandaag, 25 jaar later, kan het bestuur terugblikken op een kwarteeuw zeer intense en zeer gevarieerde werking, waardoor het museum een belangrijke plaats ingenomen heeft binnen het rijke verenigingsleven van het bierdorp.

De ouderdom en het ontstaan van het huis zijn moeilijk te achterhalen. Volgens bepaalde bronnen zou er op dezelfde plaats een soort afspanning hebben bestaan ten tijde van de Romeinen. Toch bleef dit moeilijk te bewijzen tot men in 1965 in de kelders een waterput blootlegde die volgens deskundigen als «laat Romeins» werd bestempeld.

Ontelbaar zijn de verhalen en legenden die 't Nieuwhuys omsluien. Zo zouden er mensen begraven liggen in de kelders, dwaalden er geesten rond en vonden een paar moordenaars er een gewelddadige dood.

VAN NERUM

In de 18e eeuw kwam het gebouw in het bezit van Carolus Van Nerum, brouwer en schepen. Hij maakte er een hoeve en een herberg van. Het werd een plaats van samenkomst voor verschillende activiteiten. Brouwers en stokers bonden van daaruit de strijd aan tegen de suikerfabrikanten. Op het einde van de 19de eeuw werd 't Nieuwhuys het mikpunt in de «fanfarestrijd» binnen de gemeente.

In 1881 werd het een werkplaats van een zadel- en gareelmaker maar de herberg bleef bestaan. Het was een vast lokaal voor kaart- en duivenspel.

Tijdens WO I diende de kelders als schuipplaats voor vluchtelingen. In

WO II werd het een trefpunt van een geallieerd inlichtingsnet.

In 1952 werd het eigendom van Julien Van Nerum. 't Nieuwhuys was dan sedert zes generaties in dezelfde

familie gebleven. Het was zijn laatste wilsbeschikking die ervoor zorgde dat van het gebouw een museum zou worden gemaakt om al de resterende panden en voorwerpen voor het nageslacht te bewaren.

WERKING

Onder impuls van Hubert Van Nerum, zoon van Julien, werd 't Nieuwhuys een waar clubhuis voor verenigingsleven, vrijetijdsbesteding en volksoontwikkeling waar cultuur en

folklore nu al 25 jaar hoogtij viert. In al die tijd is men erin geslaagd om het onzijdig karakter te bewaren.

De viering van het 25-jarig bestaan werd in beperkte kring ingezet. Later op het jaar, in september, zal 't Nieuwhuys omgetoverd worden tot regelrecht biermuseum. Tegen dan zullen de kelders ook volledig gerestaureerd zijn en voorziet men de uitgave van een nieuw boek, het zoveelste in een lange rij, hetgeen nog maar eens de dynamische werking van het bestuur onderstreept. **Paul LUYCKX**

Maurice Dodion en Hubert Van Nerum hebben in de loop der jaren al heel wat publicaties verzorgd voor 't Nieuwhuys en toch raken hun bronnen niet uitgeput. (FOTO: P.I.)

BELANG V. LIMBURG 31/5/90

Museum 't Nieuwhuys viert 25-jarig bestaan

Hoegaarden

Onlangs vonden de eerste plechtigheden plaats voor de viering van het 25-jarig bestaan van het Hoegaardse museum 't Nieuwhuys. In het museum zelf werd de tentoonstelling "25 jaar museum" geopend en werd de 400.000ste bezoeker verwelkomd. Tevens werd het museum-bestuur ontvangen op het gemeentehuis.

Deze eerste plechtigheden hadden eerder in beperkte kring plaats en waren vooral bestemd voor de huidige en de oude bestuursleden en voor de sympathisanten van het museum. In september wil het museum uitdrukkelijker naar buiten treden.

Tegen dan is de kelder van het museum grondig gerestaureerd. Tegelijk wordt dan op de zolder-verdieping het biermuseum geopend, waarvoor het museum al enkele jaren interessante documenten en voorwerpen verzamelt. Dit zal aan het museum, dat zich tot nu toe vooral aanhield als een heemkundig museum, een heel andere wending geven. In september wordt ook een definitieve plaats gevonden voor de oude steen met het opschrift "Willecom in den Struysvogel".

De steen dateert van 1762 en heet altijd de gevel gesierd van een pachthof, dat gelegen was aan de Tiensestraat tegenover het rusthuis. Nu is het evenwel verdwenen. Op deze plaats be-

Deze oude steen met het opschrift "Willecom in den Struysvogel" wordt in september verwerkt in een monument.

vindt zich momenteel de ingang van het Hoegaardse sportcomplex.

Oorspronkelijk behoorde het rusthuis en het verdwenen pachthof toe aan dezelfde eigenaar, Joannes Franciscus Vandermolen. Hij zelf woonde in het "Pannenhuis", zoals het rusthuis vroeger werd genoemd, en liet aan de overzijde van de weg naar Tienen een paar stallen, een bakhuis en een paenhuis bouwen.

Omdat hij gehuwd was met de dochter van brouwer en schepen Struys, waardoor Joannes Franciscus Vandermolen toetrad tot de groep van de bevoorrechte schepen- en brouwerstamities, liet hij in de gevel een struysvogel afbeelden. Vanaf toen werd zijn brouwerij "In den Struysvogel" genoemd.

Enkele jaren na de Tweede Wereldoorlog werd het pachthof "In den Struysvogel" afgebroken om plaats te ruimen voor het Hoegaardse voetbalstadion. In 1965 kwam de steen terecht in het zopas opgerichte museum 't Nieuwhuys. Daar werd het gedurende 25 jaar veilig bewaard.

In september wordt de steen ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het museum overgedragen aan de gemeente. Hij wordt dan verwerkt in een gedenksteen op de plaats waar het pachthof "In den Struysvogel" vroeger heeft gestaan als een blijvende herinnering aan alle Hoegaardse bierbrouwers. Het sportcomplex krijgt de naam "de Struysvogel".

Museum 't Nieuwhuys bestaat vijftientwintig jaar

HOEGAARDEN — Op 27 mei 1965 werd te Hoegaarden officieel het museum "t Nieuwhuys" geopend. Dit werd nu in het museum herdacht met een tentoonstelling, de publicatie van een boek, de ontvangst van de 400.000 ste bezoeker en een dag van het bestuur.

Eigenlijk ging het nog maar om een eerste stuk van de viering, want het is pas in september dat het museum werkelijk naar buiten treedt met "25 Jaar museum". Dan wordt het biermuseum geopend, zal de restauratie van de kelder klaar zijn, en zal ook de steen "de Struysvogel" bijgeplaatst worden.

Julien Van Nerum

Het is dankzij Julien Van Nerum, een geliefd volksmens en een groot figuur te Hoegaarden, dat er in het brouwersdorp een museum kwam.

Hij werd in 1881 geboren, uit één van de V Geslachten, die te Hoegaarden gedurende twee eeuwen, de teugels in handen hielden.

Hij overleed in 1963, toen hij door een auto werd aangereden, en volgens zijn laatste wilsbeschikking diende het Nieuwhuys

tot museum omgevormd te worden. Het was zijn zoon, de voorzitter van het museum, Hubert Van Nerum, die de wilsbeschikking van zijn vader uitvoerde.

Hubert Van Nerum: "Het museum kwam er door de wil van mijn vader, maar al wat wij realiseerden kon enkel door onze talrijke medewerkers."

Het Nieuwhuys was een geschikte plaats voor een museum, omdat het een weerspiegeling is van een stuk Hoegaardse geschiedenis, als herberg, gemeentehuis, plaats waar het verzet in de oorlog werd georganiseerd, en tenslotte museum."

"Eén van de grote activiteiten van het museum dit jaar is het terugplaatsen op de plaats van oorsprong van de steen "De Struysvogel".

Toen het pachthof 25 jaar geleden werd afgebroken hebben wij de steen bewaard, en nu wordt hij, samen met de gemeentelijke overheid, teruggeplaatst, waar het pachthof vroeger stond, aan het gemeentelijk sportcomplex".

Bij gelegenheid van de 25ste verjaardag, wordt in het museum, aan 120fr ook het boek verkocht "De geschiedenis van 't Nieuwhuys' te Hoegaarden", van de hand van Hubert Van Nerum.

— HCH

M. Dodion, Hubert Van Nerum en de Struysvogel / Foto med.

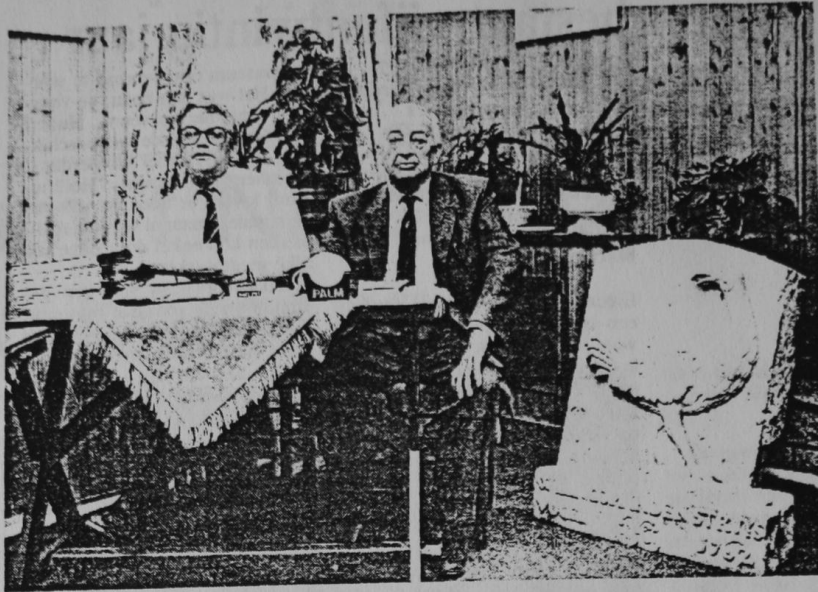
LAATSTE NIEUWS 31/5/90

LAATSTE NIEUWS 30/5/90

25 JAAR

HOEGAARDEN: 400.000 bezoekers

Het museum "t Nieuwhuys" te Hoegaarden bestaat 25 jaar. In die periode kwamen er heel wat bezoekers over de vloer. Het voorbije weekeinde werd de 400.000ste bezoeker ontvangen. Het ging om Jeanne Sterckx uit Hoegaarden zelf. Zij kwam er kijken naar de tentoonstelling "25 jaar museum".

Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het museum 't Nieuwhuys presenteerde Hubert Van Nerum zijn boek 'De Geschiedenis van 't Nieuwhuys te Hoegaarden'. Zowel Maurice Dodion die informatie vergaarde over de geschiedenis van Hoegaarden als de auteur kwamen tot dezelfde conclusie dat het gebouw waar nu het museum is ondergebracht, misschien wel het oudste gebouw van Hoegaarden is. Ten bewijze een Gallo-Romeinse waterput en kelder.

In de maand september zal een biermuseum worden geopend en zal 'De Struysvogel' die 25 jaar door het museum bewaard werd worden overgedragen aan het gemeentebestuur.

Het gaat om een steen gedateerd 1762 komende van een afgebroken hoeve en die in de toekomst deel zal uitmaken van het Hoegaards sportdomein.

Het boek is te bekomen in het museum aan 120 fr.

A.S.

PUBLI-PERS 8/6/90

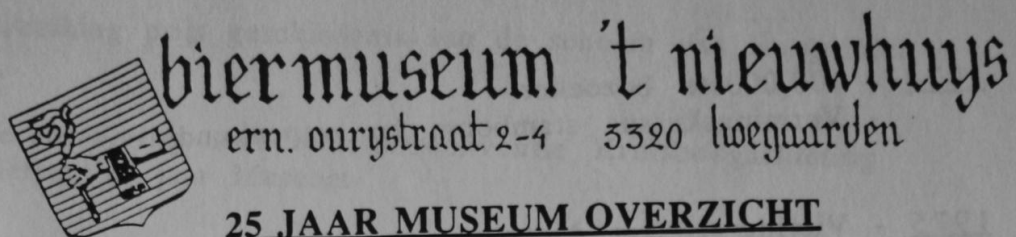

Jeanne nr. 400.000

HOEGAARDEN — Het Hoegaardse museum "'t Nieuwhuys" bestaat 25 jaar, en bij die gelegenheid wordt het omgevormd tot biermuseum. Deze plechtigheden hebben plaats in het najaar. Maar nu werd alvast de 400.000ste bezoeker ontvangen. Het ging om Jeanne Sterckx uit Hoegaarden.

Sedert het museum in 1965 gesticht werd zijn de bezoekersaantallen gestadig gestegen: 1000ste bezoeker in 1966, 100000ste in 1974, 200000ste bezoeker in 1980, en de 300000ste in 1986. De vier laatste jaren is het bezoekersaantal dus merklijk toegenomen. — HCH

LAATSTE NIEUWS 2/6/90

25 JAAR MUSEUM OVERZICHT

- 1965 - 27 mei - Openstelling Museum op zon- en feestdagen
- Opgravingswerken in kelder en waterput
- Inzet geleide bezoeken
- 1966 - 1.000ste bezoeker
- Uitgave "De Geschiedenis van Hoegaarden"
- 1967 - Museum alle dagen open
- Inrichting Taverne
Verenigingszaal
Uitbreiding vast patrimonium (zolder)
Oude volksspelen
- 1968 - Viering 425ste verjaardag eerste bierpatent te Hoegaarden
- Instelling dokumentatiedienst
- 1969 - Instelling Hoegaardse wandelpaden en uitgave Hoegaardse wandelpaden
- 1970 - 5 jaar Museum
- Inhuldiging Museum blazoen
- Herinstelling der V Geslachten van Hoegaarden
- 1971 - Oprichting Studie- en Navorsingskommissie
- Diaprojekie "Dit is Hoegaarden"
- 1972 - Heroprichting "Die Edele Orde vanden Moutstock", de Hoegaardse Bier- en Brouwersgilde
- Heropening Bierkelder
- 1973 - Boekenbeurs in 't Museum
- Diareeks Mariadal

- 1974 - 100.000ste bezoeker
- Vormingskursus stamboom en wapenkunde
- 1975 - Viering 10 jaar Museum
- 1976 - 125.000ste bezoeker
- Lessenreeks Fotografie
- 1977 - Oprichting Kultuurkring 't Nieuwhuys
- Restauratiewerken Museumgevel
- Kursus Kantklossen
- Aankondiging Codicil Hoegaarden 1.000 jaar
- 1978 - 100ste tentoonstelling
- Kursusreeks voor gidsen met uitgave van cursus
- 1979 - Film over de Muntkaramel
- Oprichten Studiekommissie Hoegaarden 1.000
- 1980 - Viering 1.000 jaar Hoegaarden Codiciljaar
- 200.000ste bezoeker
- Verzustering met Rumigny
- Openstellen kunstgalerij
- Instelling Belleman
- 200 jaar Gildeleven Wijding nieuwe banieren
- 1981 - Viering Hoegaarden 1.000 bis
- 150ste verjaring van de Pastorij
- Uitgave boek "De Pastoors van Hoegaarden"
- Colloquium te Opheylissem
- 1982 - Oprichting Domicellagilde
- Viering 10 jaar heropstanding van de Hoegaardse Biergilde
- 1ste Grietmuilviering te Bost
- 1983 - 250.000ste bezoeker
- Heropening vernieuwde taverne

1984 - Uitreiking prijs geschiedenis aan de scholen van Hoegaarden

1985 - Verbroedering met Schuttersconventie Kruisboogschieting
- Viering 20 jaar Museum

1986 - 300.000ste bezoeker
- Oprichting Privaat Raad
- Vernieuwing WC

1987 - Start actie voor bezoekende groepen in samenwerking met
brouwerij "De Kluis".
- Vernieuwing zaal voor de Clubs
- Vernieuwen van de Kegelbaan en terras
- 20 jaar Hoegaards bier in 't Museum
- 150ste tentoonstelling
- 350.000ste bezoeker
- 29 bezoekende groepen

1988 - Oprichting Orde van de Brouwer
- 36 bezoekende groepen, geleid door eigen gidsen

1989 - Parramore-herdenking en gedenksteen
- 83 bezoekende groepen, rondleiding door eigen gidsen

1990 - Viering 25 jaar Museum te Hoegaarden
- Viering 25 jaar terug Hoegaards bier
- 400.000ste bezoeker

Totaal aantal tentoonstellingen tot heden gehouden in 't Museum is 170.

Totaal aantal bezoekers tot eind 1989 is 396.962.

museum 't nieuwhuys

25

JAAR

Hoegaarden

1965 - 1990

- 32 -

UITGAVEN DOOR 'T NIEUWHUYS-MUSEUM VAN 1965 TOT 1990

- **Alpaidis** - driemaandelijks tijdschrift over Heemkunde 100ste nummer in september 1990
- **Familieschoon** - driemaandelijks tijdschrift over familiekunde
- **'t Moutstockje** - driemaandelijks tijdschrift over de Bierfolklore
- Geschiedenis van Hoegaarden - 1966
- Museumfolder - 1966
- Geschiedenis van Outgaarden - 1967
- Stamboom Familie Lebegge - 1967
- Grondplan van Hoegaarden - 1968
- De Hoegaardse wandelpaden - 1969
- Kunstkalender - 1969
- Foto's uit Hoegaarden - 1969
- Hoegaarden in oude prentkaarten - 1973
- 't Nieuwhuys te Hoegaarden - 1973
- Oude Testamenten - 1974
- Kursus Geschiedenis van Hoegaarden (gidsen) - 1978
- Geslacht Dotremont - 1978
- Stamboom Burgemeester Van Haelteren - 1980
- Burgemeesters van Hoegaarden - 1980
- De Hoegaardse Karolingers - 1980
- Zichtkaarten van Hoegaarden - 1980
- Het Witboek - 1980
- Hoegaardiërs hun naam en faam - 1981
- Pastoors van Hoegaarden - 1981
- Toeristische folder - 1981
- 10 jaar Biergilde - 1982
- Katalogus over de tentoonstelling "De Schuttersgilden" - 1985
- Gemeente-secretarissen van Hoegaarden - 1986
- First Lady van Hoegaarden - 1987
- Schrikbewind te Hoegaarden - 1988
- Heruitgave "De Burgemeesters van Hoegaarden" - 1988
- Heruitgave "De Hoegaardse Karolingers" - 1988
- Folder over het Biermuseum - 1989
- Het Geslacht Van Outgaarden - 1990
- Herdruk "'t Nieuwhuys Museum" - 1990
- Het Hoegaards gemeentelijk bestuur onder Hollands Bewind 1815-1830 - september 1990

In voorbereiding:

- De Geschiedenis van de Hoegaardse Biergilde
- De Hoegaardse Gemeentepolitiek van 1831-1988

NIEUWE UITGAVEN

Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het Museum, worden in 1990 volgende nieuwe geschiedkundige werken uitgegeven:

- 1 - De Geschiedenis van 't Nieuwhuys
(herdruk en bijwerking) - 76 blz. 120 fr.
- 2 - Het Geslacht Van Autgaerden tussen Gete
en Dijle - 229 blz. 450 fr.
- 3 - Het Hoegaards Gemeentelijk Bestuur onder
Hollands Bewind 1815-1830 - 60 blz. 140 fr.

Deze nieuwe uitgaven kunnen bekomen worden in het Museum, ofwel door storting op rekening nr. 310-0370021-52 van 't Nieuwhuys Museum Hoegaarden, van de vermelde som + 50 fr. verzendingskosten.

1290 Hoegaarden krijgt zijn zegel

zegel daterend van 1290. (Archief van Park)

Nadat Hoegaarden in 1288 een Luikse gemeente was geworden en in 1289 zijn "keure" had gekregen, was er nog iets dat ontbrak, namelijk een gemeentezegel, een teken van waardigheid, onontbeerlijk om alle officiële stukken te bekrachtigen.

Voordien moest elke schepen zijn eigen en persoonlijk zegel aan het dokument bevestigen, maar vanaf

1290 droegen de akten de gemeenschappelijke gemeentezegel, hun door de Luikse Prinsbisschop Jan IV van Vlaanderen verleend.

Het vertoonde de beeltenis van een rechterbisschopsarm getooid met manipel en bisschopsstaf.

De arm is het symbool van de bisschoppelijke macht, de manipel betekent de lasten en zorgen en de staf de veilige hoede.

Rondom als randschrift staat er: "Sigillum scabinorum de Hugardis".

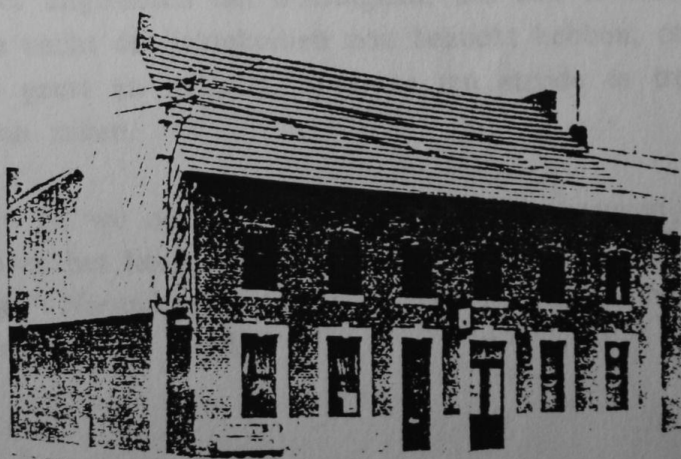
Het wapenschild van Hoegaarden draagt na 700 jaar nog altijd dezelfde symbolen.

HOGE

EN

MERKWAARDIGE

bezoekers aan
't nieuwhuys...

ERELIJST VAN DE HOGE EN MERKWAARDIGE

BEZOEKERS AAN 'T NIEUWHUYS

1 - d'ARTAGNAN

Een overleveringsverhaal dat door de bewoners van 't Nieuwhuys bewaard bleef, beweert dat een Franse officier met name "Bats" 't cabaret van 't Nieuwhuys (vroegere benaming van de herberg en de taverne) zou bezocht hebben, toen zijn troepen te Hoegaarden legerden. Het is bewezen dat het leger van de Franse Koning Lodewijk XIV in juni 1673, een paar dagen op de Bley heeft gelogeed, alvorens verder naar Maastricht op te rukken.

Bij deze troepen bevond zich inderdaad een Franse ridder uit Gasconje, met name Charles de Baatz, beter bekend als d'Artagnan, de Kapitein der Muskietiers van de Koning, uit de roman van Alexandre Dumas.

Deze edelman was op het ogenblik der feiten generaal en stond aan het hoofd van 12.000 manschappen, die overal in de streek verspreid lagen. Generaal Charles de Baatz, alias d'Artagnan werd in 1607 te Lupiac (Gers) geboren, en groeide op te Bearn en sneuvelde tijdens het beleg van Maastricht in 1673, een paar maanden na zijn vertrek uit Hoegaarden.

Nu is het moeilijk in te denken dat een generaal op twee dagen tijd een gewone dorpskroeg zou gevonden hebben en er zich naartoe begeven zou hebben, een kroeg die destijds als legertaverne diende, vol vrouwen van "kwaede faeme".

Maar het is niet uitgesloten dat d'Artagnan, die een levenslustig man was, wel in die nacht de lichtekooien zou bezocht hebben, om zich te versterken naar geest en lichaam, alvorens ten strijde te trekken. Dat was de gang van zaken.

Wat er ook van is, we mogen het verhaal dat drie eeuwen bewaard bleef niet zo maar over het hoofd zien, maar we moeten het bezoek van d'Artagnan aan 't Nieuwhuys wel onder voorbehoud nemen.
(zie Alpaidis nr. 36 van 1974)

Baron Jean Pierre de Beaulieu,

2 - MESSIRE SCOTTE

In 1741 werd Messire Scotte, Burggraaf van Berghes Saint Winoc, tot voogd van de Hoegaardse Brouwersgilde verkozen en plechtig geïntroniseerd.

Het is niet beschreven waar deze gebeurtenis plaats vond, maar vermits de Brouwersgilde in die tijd haar vergaderlokaal in 't Nieuwhuys had, is het zo goed als zeker dat de plechtigheid daar is doorgegaan. Messire Scotte woonde te Bost en liet zijn beste bieren te Hoegaarden brouwen.

(zie Alpaidis nr. 54 van 1979, blz. 15)

3 - GENERAAL de BEAULIEU

Baron Jean Pierre de Beaulieu (°1725 +Linz 1819) stamde af van een Waalse vader uit Lathuy en een Vlaamse moeder van Outgaarden. Hij was in militaire dienst van Keizerin Maria Theresia van Oostenrijk en verwierf naam op de slagvelden.

de Beaulieu streed tegen de Pruisen in Bohemen, Moravië, Silezië, Saksen en bij Breslau. Hij bestreed de Vrijwilligerskorpsen uit de Brabantse Revolutie, bekampte de Fransen te Jemappes, in Vlaanderen en bij Fleurus en vocht in Italië tegen Napoleon.

Jean Pierre de Beaulieu was een vriend van de Hoegaardse Wethouders en verwant met Meier Collard, die hem in 1763 plechtig in 't Nieuwhuys ontving.

Hij was toen Luitenant-Kolonel en kwam uit de 7-jarige oorlog. In 't Nieuwhuys werd hem de "Gouden Erepenning" toegekend, die gelijk stond met een hedendaags "Ereburgerschap" en hij werd met de galakoets door het dorp gevoerd.

(zie Alpaidis nr. 46 van 1977)

4 - BALJUW RAICK

Was Baljuw van Haspengouw en advocaat in het Prinsbisdom Luik. Had de Regentie verdedigd in 1749 tijdens het proces nopens de aanleg van de Molenweg (huidige Pastorijstraat) en ook tijdens de troebelen die in 1789 te Hoegaarden waren losgebroken.

Raick was goed bevriend met de Meier en de schepenen uit de Regentie. Hij kwam vaak naar Bevekom en Hoegaarden (Luikse enclaves in Brabant) "pour surveiller les chemins et ruisseaux, les empiètements et le plantage des arbres".

In 1787 was hij te Hoegaarden 5 karren met paarden komen opeisen voor het vervoer van de troepen van de bisschop.

Tijdens zijn verblijf logeerde hij telkens bij griffier Sweerts op de Houtmarkt en woonde dan een zitting van de Regentie bij.

In 1791 was hij andermaal voor drie dagen naar Hoegaarden gekomen, zoals verder uit de memorieschriften van Elisabeth Van Nerum blijkt:

"Le bailly Raick, bienfaiteur de la Régence séjournait du 19 au 21 mars 1791 à Hougaerde et fut reçu à la Neuve Maison ('t Nieuwhuys), où une demi-pièce de bière blanche lui est offerte par les Régents".

(zie Alpaidis nr. 71 van 1983, blz. 20)

5 - SIEUR de WASSEIGE

In 1790 werd Sieur de Wasseige, gevolmachtigd Minister van de Luikse Prinsbisschop, tot Voogd van de Hoegaardse Brouwersgilde verkozen, maar het uitbreken van de troebelen lieten niet toe, hem met de nodige eer te ontvangen.

Zulks gebeurde echter wel in november 1791, toen hij in 't Nieuwhuys plechtig werd geïntroniseerd door de Deken van de Brouwersgilde, schepen notaris Joannes Van Nerum.

"En novembre de l'an 1791, le Sieur de Wasseige, Ministre Plénipotentiaire de sa Majesté le Prince-Evêque de Liège, fut intronisé à la Neuve Maison, comme Tuteur Protecteur, de la gilde des Brasseurs, par le Doyen de la dite gilde" (ref. Memorieschriften Elisabeth Van Nerum).

(zie Alpaidis nr. 54 van 1979, blz. 15)

6 - GENERAAL JARDON

Bakkerszoon uit Herve, die onder Robespierre tot Generaal van de Franse Republiek werd benoemd.

Was tijdens het Schrikbewind, Kommandant van het Dyle Departement en legerde met zijn Staf te Leuven in de Abdij van 't Park.

Hij werd de zatte generaal genoemd.

Notaris Van Autgaerden, Nationaal Agent en Kantonkommissaris te Hoegaarden, nodigde hem op 2 maart 1796 uit in 't Nieuwhuys, waar sedert 1795 de Mairie was gevestigd.

Daar werd de Generaal voorgesteld aan de Municipale Raad en met groot vertier ontvangen. De kosten bedroegen 32 gulden.

Generaal Jardon zou later heftig tegen de Boerenkrijgers optreden. (zie Alpaidis nr. 77 van 1984, blz. 33)

7 - GENERAAL LACROIX

Kommandant van het Franse Garnizoen te Tienen.

Vocht tijdens de Boerenkrijg te Hasselt aan de Kuringerpoort, tegen de Waalse benden, waartoe de Hoegaardse vrijwilligers behoorden.

In 1798 was hij tijdens een troepeninspektie door Notaris Van Autgaerden uitgenodigd en ontvangen in 't Nieuwhuys, in het bijzijn van de Kantonale en Municipale Raad.

(zie Alpaidis nr. 82 van 1986, blz. 29)

8 - GRAAF d'OULTREMONT de WEGIMONT

Florent François Henri Emile, Heer van Han en lid van de Edele Staten van Luik, had ten tijde van de oude Regentie, aan Hoegaarden grote kapitalen voorgesloten voor de bouw van de nieuwe kerk (1754-1759).

In 1762 na zijn dood volgde zijn zoon Theodore, Henri, Antoine hem op, die bovendien van zijn moeder Anne Louise Florence Gravin van Lannoy en ex-Kanunnikes van Maubeuge, de hoeve Espinette te Bevekom had geërfd.

Theodore was de broeder van Charles d'Oultremont, Prinsbisschop van Luik (1763-1772) en had aan de Regentie van Hoegaarden in 1771 eveneens grote geldsommen verleend voor de aanleg van de steenweg naar Tienen.

Hij maakte in 1816 zijn testament en alles ging over op zijn neef Emile, Graaf d'Oultremont de Wégimont, zoon van zijn jongere broer Jean. Hij kreeg niet alleen de titels, het kasteel van Warfusée, de hoeve Espinette en het fortuin, maar ook nog de achterstallige schulden op de uitgeleende kapitalen aan de gemeente Hoegaarden door zijn grootvader en oom.

Emile Graaf d'Oultremont de Wégimont was Kamerheer aan het Huis van Koning Willem I der Nederlanden te Brussel en opgenomen in de Ridderlijke Orde van de Provincie Luik.

Het was deze Graaf die in 1819 zijn eigendommen in Bevekom kwam bezoeken en van deze gelegenheid gebruik maakte, om te Hoegaarden bij het gemeentelijk bestuur als schuldeiser te komen protesteren tegen het lang uitblijven van de aflossing der schulden, die de gemeente sedert vele jaren bij zijn voorgangers had aangegaan. Hij dreigde zelfs met een proces.

Hij werd door burgemeester de Zangré ontvangen op de "Meyerie" die zich destijds in 't Nieuwhuys bevond, zodat ook hij, niet bepaald als vriend, maar toch bij de "Hoge Bezoekers" van 't Nieuwhuys mag gerekend worden.

(Ref. Archief der V Geslachten, bundel Gemeentezaken)

Hector Defoor, de Bey,
by zijn terugkeer in
Geldenaken.

9 - BEY de FOER

Hector Defoor (°Zétrud-Lummez 1832-+Geldenaken 1905) had het onder de bescherming van de Khedive Ismaïl-Pacha, van stalknecht tot Bey van Egypte gebracht en zich een fabelachtig fortuin weten te verwerven. Hij liet te Geldenaken het Prinsenkasteel "Cailloux" bouwen en leefde er als een "Pacha". In 1885 kwam hij naar 't Nieuwhuys, waar hij de vriend werd van de zadel- en gareelmaker Hubert Van Nerum, die hem een dienst had bewezen en hiervoor een Egyptisch sieraad kreeg. (zie Alpaidis nr. 23 §24 van 1971)

10 - AMBASSADEUR LOUIS BORREMANS

Geboren te Aarschot 19 januari 1900, doch stammend uit Hoegaardse geslachten (waaronder Burg. en Meester Brouwer Daniel Bormans, die in de Cruysblock woonde en na de brand van 1636 't Nieuwhuys terug liet opbouwen).

Licentiaat in politieke, sociale en consulaire wetenschappen. Van 1920 tot 1923 bediende hij het Belgisch Gezantschap in 's Gravenhage en dan sekretaris bij de Commerciële Attaché in Den Haag.

Onderneemt in 1928 een studiereis naar Finland, maakt zich verdienstelijk en wordt Ridder 1° klas in de Orde van de Witte Roos. Slaagt in 1929 in het Diplomatiek en Consulair examen en treedt in 1930 als stagiair in dienst van het Centraal Bestuur te Brussel en wordt op 31 december 1930 benoemd tot Consulaatattaché. Treedt als commercieel raadgever op bij het Ministerie van Landbouw.

Wordt landbou wattaché te Londen in 1932, Vice-Consul in 1934 en vervult commerciële opdrachten in Rome en Milaan.

Consul benoemd in 1940 en vanaf december Sekretaris Generaal bij de Dienst voor Vluchtelingen te Londen en treedt in 1943 op als landbouw-afgevaardigde in Hotsprings (USA) en gaat in opdracht van het Commissariaat voor Bevoorrading naar Canada.

Terug in Londen wordt hij Consul Generaal 3° klas (1944) en is vertegenwoordiger op de landbouwconferentie van Quebec (1945). In februari 1946 tot Consul Generaal benoemd in Chicago (USA) en vertoeft in 1952 op het Centraal Bestuur te Brussel waar hij Consul Generaal 2° klas wordt. Met deze graad wordt hij naar Amsterdam gestuurd, waar hij optreedt als gevolmachtigd Minister. Vertoefde met Koning Boudewijn op Schiphol. In januari 1959 is hij ambassadeur in Helsinki (Finland) en werd in januari 1965 als ere-Ambassadeur op rust gesteld.

Hij is Commandeur in de Leopoldsorde en de Kroonorde, Officier in de Leopold II Orde, in de Franse Orde van de Landbouw en de Luxemburgse Orde van de Eikenkroon, enz...

In betrekking met Hoegaarden werd hij in 1961 tot Eredeken uitgeroepen van de Gulden Lelie, opende 't Nieuwhuys-museum in 1965 en werd in 1972 als Hoofd Eredeken der V Geslachten benoemd, aan wie hij een belangrijk stamboom-archief schonk.

Bezochten het Nieuwhuys-Museum

TER GELEGENHEID VAN HET OPENINGSJAAR 1965

- 11 - Madame Simone ESTIME, Ambassadrice van de Republiek Haïti.
- 12 - Monsieur CAMBRONNE, 1e Sekretaris van de Legatie van Haïti.
- 13 - Fregatkapitein Charles Beatse, Hoofd van de Dienst voor Public Relations bij de Staf van de Belgische Zeemacht.

BIJ DE VOOROPENING VAN DE TENTOONSTELLING "CANADA" 1967

- 14 - De Culturele Attaché bij de Ambassade van Canada.

TLIDENS DE TENTOONSTELLING "BELGISCHE MEESTERS" 1968

- 15 - Fregattenkapitein POSKIN, Adjunkt van de Stafchef van de Zeemacht.

BIJ DE VOOROPENING VAN DE "POLSKA" TENTOON- STELLING 1969

- 16 - De Heer KLIMAS, Consul-Generaal van de Poolse Volksrepubliek.
- 17 - De Heer LAMPAZIAK, Consul van de Poolse Volksrepubliek.

BIJ DE OPENSTELLING VAN HET CENTRUM VOOR INTERNATIONAAL TOERISME 1969

- 18 - De Culturele Attaché bij de Ambassade van Noorwegen.

TER GELEGENHEID VAN DE TENTOONSTELLING EN DIA- PROJEKTIE "ANTARCTICA" 1973

- 19 - Baron BERNARD de GOMERY, Zuidpoolvaarder.
 - Hij is de zoon van Baron Gaston de Gerlache de Gomery, geheim agent van de Inlichtingendienst Luc-Marc (1941-1942). Ontsnapte uit België en bereikte Engeland, waar hij zich als piloot inlijfde bij het 350e eskader van de RAF. Werd burgemeester van Mullem en vertrok als leider van de Belgische Zuidpoolexpeditie 1957-1958.

- en de kleinzoon van Baron Adrien de Gerlache-Gomery, promotor en leider van de 1e Zuidpoolexpeditie en voerde het bevel van 1905 tot 1909 over "La Belgica" in de wateren van Groenland, de Barentzzee en de Zee van Kara. Werd Directeur-Generaal van de Marine en Gevolmachtigd Ambassadeur van ZM Koning Albert I.

Het obiit van de oud-tante van Baron de Gerlache de Gomery, werd aan 't Nieuwhuys-museum geschonken en hangt boven de stand der V-Geslachten.

TIJDENS HET HOEGAARDS MILLENNIUMJAAR 1980

- 20 - Madame Augusta BORNET, Maire van het Franse verzusteringsdorp Rumigny. Zij schonk aan 't Nieuwhuys, een vlag en de sleutel van Rumigny.
- 21 - Monsieur DERVIN, Conseiller Général van het Departement der Ardennen.
- 22 - De Heer VAN HALTEREN, Burgemeester van Brussel, die uit Hoegaardse families stamt en aan 't Nieuwhuys, de Brusselse Millenniumvlag schonk. Het museum overhandigde hem een perkament met zijn afstammingsstaat.
- 23 - De Heer R. BOEL, Voorzitter van de Vlaamse Gemeenschap, die de afvaardiging van het museum op het Paleis der Naties had ontvangen en aan 't Nieuwhuys de vlag van de Vlaamse Gemeenschap schonk. Hij opende het Millenniumjaar.
- 24 - De Heer Carlo WYFFELS, Algemeen Rijksarchivaris te Brussel, die aan het museum grote diensten bewees en de akte van Notker schonk, alsook een Ereklader der Luikse Prinsbisschoppen.

TER GELEGENHEID VAN "150 JAAR BELGISCHE ONAF-HANKELIJKHEID"

- 25 - Ambassadeur Georges PUTTEVILS
Geboren 13 juli 1914, licentiaat in Notariaat en in politieke en diplomatieke Wetenschappen.
Werkte tijdens de oorlog 1940-1945 onder de schuilnaam Aramis, voor de geheime Inlichtingendienst Luc-Marc.
Trad in staatsdienst als sekretaris op het Kabinet Kronacker (Ministerie van Import) op 23 april 1945.
Adjunkt Kabinetschef op 1 oktober 1946, diplomatiek examen 1945/46.
Adjunkt bij de Economische Missie te Brussel, 1 april 1947.
Stage bij het Centraal Bestuur in juni 1948, commercieel examen met onderscheiding in juni 1948.
Legatie-Attaché, 1 juli 1948, Legatie-Sekretaris 2° klas, 1 september 1948.
Vice-Consul 1° klas te Frankfurt a/M., 30 oktober 1948.
Sekretaris bij de Ambassade te Bonn, 7 juni 1951, Centraal Bestuur, 25 februari 1952, Legatie-Sekretaris 1° klas, 31 maart 1952, Zaakgelastigde te Djeddah, 18 december 1954, Raadgever bij de Legatie 1 april 1955, Raadgever bij de Ambassade te Moskou, september 1957, te Brussel 2 januari 1959 en afgedeeld als Sekretaris van de Voorzitter van de Kamers van Volksvertegenwoordigers, opgenomen bij de 2° Administratieve klas.
Opnieuw Raadgever bij de Ambassade te Moskou in juli 1961.
Raadgevend-Minister bij de Ambassade te Leopoldville in november 1962.

Consul-Generaal in Hong-Kong 13 april 1965.
Ambassadeur te Wenen, 17 mei 1967, opgenomen bij de 1° Administratieve klas 15 oktober 1971, vervolgens bij het Centraal Bestuur op 1 oktober 1972 als Inspekteur der diplomatieke posten.
Ambassadeur te Bern op 19 oktober 1975.

Groot-Officier in de Orde van Leopold II.
Commandeur in de Leopoldsorde.
Commandeur in de Kroonorde.
Herinneringsmedaille van de oorlog 1940/45 met gekruiste sabels.
Burgerlijke Med. 1° klas.
Groot-Cordon in de Orde van Verdiensten (Oostenrijk).

Ere-Ambassadeur G. Puttevils aanvaardde het voorzitterschap van de Privaat-Raad van het Nieuwhuys-museum.
Hij is eveneens voorzitter van het Parramore-comité.

- 26 - Kolonel SIERAUX, Bevelhebber van het Administratief Bataljon van Landsverdediging.
Hij opende de tentoonstelling "150 jaar Belgische Onafhankelijkheid".
- 27 - Luitenant Kolonel VERDYEN, Korpsoverste van de Elementaire Vliegschool van Goedsenhoven.
- 28 - Luitenant Kolonel DELAMEILLEURE, Kommandant van de Mobilisatiekern te Landen.

TER GELEGENHEID VAN DE "NAVY-DAY" 1980

- 29 - Divisie Admiraal Marcel DUINSLAGER, Militair Kommandant op het Paleis der Natiën. Schonk aan het museum een Zeemacht vlag.
- 30 - De Heer André DESMET, Directeur-Generaal van het Burgerlijk Algemeen Bestuur bij Landsverdediging.

TER GELEGENHEID VAN "150 JAAR BELGISCHE DYNASTIE" 1981

- 31 - De Heer Herman LIEBAERS, Groot-Maarschalk van het Hof. Stammend uit Tiense families.
Hij vertegenwoordigde de Koning, aan wie het Museum een perkament schonk, met de genealogische afstamming van de Vorst uit Gravin Alpaidis van Hoegaarden.
Een delegatie van 't Nieuwhuys-museum werd op het Paleis van Brussel ontvangen waar het perkament werd tentoongesteld voor het publiek.
Het Koninklijk Archief werd voor de Navorsingskommissie van 't Museum opengesteld.
- 32 - Kolonel VANDENEDE, Directeur van de Dienst van het Stamboek. Hij opende de tentoonstelling "150 jaar Belgische Dynastie" en verschaft de nodige dokumenten.

TIJDENS DE DAG VAN DE LUCHTMACHT 1985

- 33 - Generaal-Majoor Vlieger P. DEGROOVE, Hoofd van de Dienst Onderricht en Training, bij de Staf van de Luchtmacht.

TER GELEGENHEID VAN DE TENTOONSTELLING "DE SOVIET UNIE" 1986

- 34 - Luitenant Kolonel PJOTR PROKOPTSOV, Militair Attaché bij de Ambassade van de USSR te Brussel.
Hij vereremerkte de Voorzitter van het museum voor oorlogsfeiten.

TER GELEGENHEID VAN DE INBEWARINGGEVING VAN DE ATHOS VLAG 1987

- 35 - Graaf William UGEUX (alias Walter) hoofd van de lijn ZERO en Directeur-Generaal van de Geheime Dienst te London tijdens WO II.
- 36 - De Heer André MOUEN (alias Kapitein Freddy) Hoofd van de Aktiegroepen ATHOS tijdens WO II.

TER GELEGENHEID VAN DE TENTOONSTELLING BULGARIJE 1988

- 37 - De Heer PETAR AVRANOV, Directeur van het Nationaal Bureau voor Bulgars Toerisme te Brussel.
- 38 - De Heer IVAN DIMOV, Afgevaardigde van de Bulgaarse Ambassade te Brussel.

TER GELEGENHEID VAN DE GEDENKZUIL TE HOUTEM 1989

- 39 - De familie PARRAMORE uit Virginia USA.

TER GELEGENHEID VAN DE TENTOONSTELLING "CHINA" 1990

- 40 - De Heer LI FOULING, Militair Attaché bij de Ambassade van de Chinese Volksrepubliek te Brussel.